

Elektronikus Lakossági Bűnmegelőzési Információs Rendszer ELBIR LAKOSSÁGI HÍRLEVÉL

2012. január
BUDAPEST

Tisztelt Hölgyem / Uram!

A meghitt, családi légkörben eltöltött kellemes ünnepi pillanatok után most már gőzerővel dübörög a január, és bizony ismét a munkáé a főszerep.

Az év első hava az újrakezdést követően mindig egy új kezdet, amiből persze nem hiányozhat az előző év számvetése sem. Ilyenkor szinte mindannyian visszatekintünk a mögöttünk hagyott esztendőre, és átgondoljuk, mi volt az, amire büszkék vagyunk, s mi az, amin változtatnunk kell.

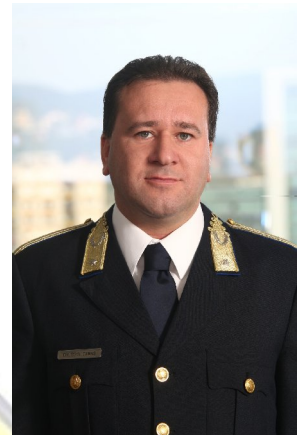
Az önkritikus visszatekintés természetesen a fővárosi rendőrség életéből sem hiányozhat, de engedjék meg nekem, hogy januári hírlevelünk hasábjain a BRFK Bűnmegelőzési Osztály által 2011-ben tető alá hozott, országos szinten is egyedülállónak számító konferencia-sorozatra emlékezzek vissza.

A következő oldalakon a 2011. május 12-ei, az október 13-ai, valamint a december 5-6-ai konferenciák összefoglalóit szedték kollégáim csokorba, mely szakmai előadások, kerekasztal-beszélgetések jól példázzák, mennyire kiemelten kezeljük az ifjúságvédelem belső kulcskérdésnek számító iskolai, fiatalkori erőszakot és agressziót.

Kérem Önöket, figyelmesen olvassák el a szakma neves hazai és külföldi szakembereinek előadásairól szóló összefoglalóinkat, osszák azt meg kollégáikkal, ismerőseikkel, töltsék le innen: <http://www.police.hu/brfk/bunmegelozes/konferenciak> az Önök által hasznosnak talált anyagokat, és amennyiben saját, mindennapi életükbe is jól beépíthető iránymutatással találkoznak, használják azt bátran, sikerrel!

Hírlevelünkhöz kívánok Önöknek jó olvasást, és hasznos időtöltést, üdvözlettel:

Dr. Tóth Tamás r. dandártábornok
Budapest Rendőrfőkapitánya

**Elektronikus Lakossági Bűnmegelőzési
Információs Rendszer
ELBIR
LAKOSSÁGI HÍRLEVÉL
2012. január
BUDAPEST**

ERŐSZAK-AGRESSZIÓ

E két szó feltételezi a sérelmet, fájdalmat, szándékosságot.
Az erőszak és agresszió sokféleképpen megkülönböztethető, definiálható.
Mi váltja ki, ki ellen irányul, hol nyilvánul meg...
Mostanság sajnos a célja gyakorta gyermek, vagy fiatal, helye pedig a család vagy az iskola...

Egy dolog azonban közös jellemzőjük: szeretnénk, ha gyermekeinknek nem lenne része bennük sem áldozatként, sem elkövetőként, hiszen mindez súlyos nyomokat hagy az egyénben, különösen, ha fiatalon szembesül az erőszakkal, agresszióval.

A Budapesti Rendőr-főkapitányság munkatársai összeállítottak egy programot, mely több irányból próbálja elősegíteni az iskolai, illetve az iskoláskorúak, fiatalok közötti konfliktusok kezelését. A Belügyminisztérium pályázati támogatásával, és néhány szakember, valamint szervezet önzetlen közreműködésével sikerült ezt megvalósítani.
Reményeink szerint ez az összeállítás betekintést enged a program részleteibe, és minket a folytatásra, másokat pedig valami hasonló program elindítására ösztönöz...

A BRFK Bűnmegelőzési Osztály által megvalósított „Ne tedd! Ne tórd!” pályázati projekt története

A 2011. május 12-ei „NE TEDD! NE TÚRD!” projekt konferenciája

Ez a konferencia egy program szerves részeként jöhetett létre, melyet a „NE TEDD! NE TÚRD!” elnevezésű pályázat zárásaként szervezett meg a BRFK Bűnmegelőzési Osztály. 2011-ben első ízben került reflektorfényébe a fiatalok agresszivitása és annak kezelése.

Dr. Tóth Tamás r. dandártábornok, Budapest rendőrfőkapitánya nyitotta meg a konferenciát, akinek támogatása nagy szerepet játszott a folyamatos munkavégzésben, szervezésben, az új program kivitelezésében. Megnyitó beszédében a szomorú statisztikákat idézte, miszerint ma, az erőszakos bűncselekmények sértettjeinek mintegy 21 százaléka, közel egynegyede gyermek- vagy fiatalkorú. De nem jobb az elkövetőkről szóló összesítések sem.

Hangsúlyozta, hogy az utcai rablások 37 százalékát 18 éven

Elektronikus Lakossági Bűnmegelőzési Információs Rendszer ELBIR LAKOSSÁGI HÍRLEVÉL

2012. január
BUDAPEST

aluliak követik el, az ismertté vált bűncselekményeknél pedig 7 százalék a gyermek- vagy fiatakorú elkövetők aránya.

Dr. Tóth Tamás szerint önmagában a rendőrség kevés ahhoz, hogy megoldja ezeknek a korosztályoknak a problémáit, de a maga eszközeivel, akár a „NE TEDD, NE TÚRD!” kampányhoz hasonló kezdeményezésekkel és akciókkal igyekszik felvenni a harcot az iskolai és az utcai erőszakkal, agresszióval szemben.

Sövényházy Edit r. őrnagy, a Belügyminisztérium Jogsabály előkészítő és Koordinációs Főosztály, Jogsabály előkészítő Osztályának munkatársa, köszöntőjében rávilágított, hogy az ilyen és hasonló programokra nagy szükség van hazánkban, a befektetett munka és a projektben rejlő lehetőségek pedig mindenképpen alkalmasnak találtattak a pályázati támogatásra.

Ezután **Dr. Szabó Henrik r. alezredes**, az ORFK Bűnmegelőzési és Áldozatvédelmi Osztály munkatársa, a téma felvezetéseként is, megosztotta velünk gondolatait az iskolai erőszak jogi vonatkozásaival kapcsolatban. Beszámolt egy érdekes kutatásról is, mely megerősített minket abban, hogy a kiskorúak a büntetőjog alapjaival sincsenek tisztában, nem mérik fel a súlyát annak, mit jelent, ha valaki bűnsegédként, felbujtóként vesz részt egy bűncselekmény megvalósításában, sőt, sokan azzal sincsenek tisztában, hogy a büntethetőség határa hány éves kortól kezdődik.

A következő előadást **Toma Andrea** védőnő tartotta, aki az Országos Gyermek-egészségügyi Intézet munkatársa, és 2003. óta foglalkozik a gyermekbántalmazás témájával, mint módszertani munkatárs. A résztvevőknek elmondta gyakorlati tapasztalatait, bemutatta a fiatakorúakon megjelenő fizikai agresszió jól, és kevésbé jól észrevehető nyomait.

A programot egy nagyon érdekes előadás követte, a médiából is jól ismert **Végh József nyá. r. ezredes** az erőszak lélektanáról tartott előadást. Végh József a mindennapokban pszichológus-trénerként foglalkozik többek között ezzel a témával is, és jelenleg az IRM Nemzetközi Oktatási és Polgári Válságkezelő Központ munkáját segíti.

Kulcsgondolata volt előadásának a **realitás és a valóságélmény viszonyának kifejtése**: „Történik valami a környezetemben, ez a realitás, amikor válaszolok a történésre, én a valóságélményemben megjelenő értelmezett szituációra adok választ, és nem a realitásra. Tehát a diákok, tanárok, amikor tevékenykednek, megoldanak egy konfliktust, akkor mindig a saját valóságélményükben értelmezett realitásra adnak választ, azt a konfliktust kezelik, ami olvasatként megjelent bennünk, ez nem mindig azonos a realitással, sőt az is elképzelhető, hogy a két pedagógus, amikor intézkedik, nem egészen ugyanazt a szituációt kezeli, mivel egyiknek jelent valamit, a másiknak kicsit mást jelent az értelmezett helyzet.”

Elektronikus Lakossági Bűnmegelőzési Információs Rendszer ELBIR LAKOSSÁGI HÍRLEVÉL

2012. január
BUDAPEST

A következő előadás **Topa Zoltán r. főhadnagy**, a BRFK Bűnmegelőzési Osztály munkatársáé volt, aki bemutatta az Interaktív Police, illetve a Fialákat Védő Csoport működését, méghozzá nem kis meglepetésre rendőrökkel meglepve a résztvevőket.

Ezután következett a pályázati program kidolgozásában oroszánrészt vállalt kolléganő, **Diószegi Judit r. őrnagy**, aki az ERRE Program, vagyis az Erőszak, Remény Együttműködés program részleteit ismertette az összegyűltekkel.

Majd végül, de nem utolsósorban a program lényegét egy rövidke filmben bemutató kész anyagot **Oláh László r. őrnagy**, a BRFK Bűnmegelőzési Osztály, és egyben a projekt vezetője játszotta le videón a résztvevőknek.

A pályázat komponense azonban „nem csak” a konferencia volt, hanem egy pályázati felhívás is, mely korhatári megkötések nélkül került kiírásra, „Nyolc napon túl gyógyuló...” címmel. A cél az volt, hogy azok, akik szeretnék kiírni magukból az agresszióval kapcsolatos véleményüket, gondolataikat, netán átélte eseményeket, azok ezt megtehessek.

Sokan éltek is a lehetőséggel, elsősorban a 15-19 éves korosztályból, és nagyon nehéz volt választani a munkák közül. Az első tervek szerint 6 pályázatot szerettünk volna jutalmazni, de ezt végül 10-re emeltük.

A tanulságos és megrázó, egészen magával ragadó írások többségében a családon belül átélte eseményeket dolgozták fel, valamint néhányan az elkövetői magatartás oldaláról mesélték el saját érzéseiket...

Csupán egy rövid idézet az előzőekből: egy kislány írt, aki szeretett édesapját elvesztette, édesanyjával nem sikerült kapcsolatot kialakítania, az intézetben pedig számos, elsősorban lelki megpróbáltatással szembesült:

„Folyton csak azt kérdeztem, miért pont én? Mivel érdekeltem ki ezt a sok rosszat? Még ha nincs is erre értelmes válasz, vagy nem is lehet, nem is kell keresni, akkor is tudom, hogy az ebből való okulás, később a hasznomra válhat. Pl. úgy, hogy nem leszek felelőtlen anya, és gondoskodom a gyerekeimről. Sokkal jobban fogom értékelni a szeretetet, a családot, kisebb dolgoknak is már most, de a későbbiekben is örülni fogok.

A legnagyobb álmom, hogy egy harmonikus, szerető családom lehessen, és a munkám is szívesen végezzem. A többi már igen mellékes. Igyekszem ezek mellett kitartani, mert tudom, hogy ezek egyszer vissza fognak hatni pozitívan, de a boldogságig még sajnos hosszú utat kell megtenni, nagyon sok víz kell lefolyjon a Dunán.”

Elektronikus Lakossági Bűnmegelőzési Információs Rendszer ELBIR LAKOSSÁGI HÍRLEVÉL

2012. január
BUDAPEST

És, hogy a fiatalokat elkövetőként mennyire foglalkoztatják az áldozatok érzései, az minket is meglepett...

Egy jelenleg büntetését töltő fiatal így írt:

„...miközben beléptünk a házba, csak izgalom volt bennem, és a bűntársaim felé bizonyítási vágy,... tudtam, hogy nem csalódhatnak bennem, mert az egy életre rajtam maradt volna... A rablás a következő napokban csak egy sztori maradt. És aki tőlem jobb sztorit mondott, magamba azt gondoltam, lesz nekem is, még ettől nagyobb is. Nagyobb önbizalmat kaptam. Később megtudtuk, a nő öngyilkos lett. Annyi hangzott el mindannyiunk szájából: ez se beszél már többet. Elgondolkodtam, mi lenne, ha ez egy hozzám tartozómmal történne. Kőszívű lettem. Mind a körülményeknek köszönhető. Kutyavilág egy kis pénzért cserébe. A pénz végett. A pénzből kábítószer. A kábítószerből halál. Ily módon is. „

És még egy rövid idézet egy rablást elkövető fiatal tollából:

„A feljelentések általában úgy történnek, hogy a sértettek nem szeretnék feljelentést tenni, de a szüleik, vagy hozzátartozók megteszik... Mert a sértettek félelemből nem merik megtenni... Szembesítésen a sértett és a vádlott mikor találkoznak már mindkettő szemében ott a félelem, ami egyértelmű, mindkét fél veszít valamit. Megbántuk mindketten, én azért, mert bent vagyok, ő meg veszített egy értéket, meg a büszkeségét.

És folytathatnánk az idézeteket...

A beérkezett munkákból készült válogatás belekerül abba a kiadványba, melyben összegyűjtjük a pályázattal kapcsolatos szakmai anyagokat.

Most pedig szeretnénk megköszönni mindazoknak a munkáját, akik megtisztelték minket bizalmukkal, és leírták azokat a történeteket, melyek akár testi, akár lelki konfliktus, agresszió, nyomott hagyott bennük, néha még akkor is, ha nem velük történt meg az eset.

Végül egy csokorra való a pályázatról készült sajtómegjelenésekről:

http://www.police.hu/brfk/aktualis/BRF-20110421_m1.html

http://atv.hu/cikk/20110422_police_road_show

http://atv.hu/belfold/20110427_police_road_show_2

http://www.police.hu/brfk/aktualis/BRF-20110512_m9.html

<http://tv2.hu/tenyek/video/sok-a-gyerekbunozo-tenyek-riport>

http://bajnelegyen.freeblog.hu/archives/2011/05/13/NE_TEDD_NE_TURD/

http://www.echotv.hu/videotar.html?mm_id=164&v_id=7921

<http://tv2.hu/naplo/video/nyomtalanul-eltunt-gyerekek-nyomaban>

RTL Klub Reggeli, Végh József kriminálpszichológus egy interjúja kapcsán beszélt a projektről 2011. 04.19-én 07.00-kor

Az összeállításunkban látható fotókat Wendl Péter és Ruzsa István készítették.

Elektronikus Lakossági Bűnmegelőzési Információs Rendszer ELBIR LAKOSSÁGI HÍRLEVÉL

2012. január
BUDAPEST

Szóval mi mást is mondhattunk volna így az első konferenciát követően? Folyt. köv.! És lőn!
Íme:

Az október 13-ai konferenciánkról

Az agresszió egyre inkább részét képezi a mindennapjainknak, ami azzal a veszéllyel fenyeget, hogy belefásulva hozzászokunk, vagy akár el is fogadjuk, mint a kor természetes velejáróját. Néha felkapjuk a fejünket, mert olyan súlyos atrocitásról értesülünk, mely ideig-óráig felkelti az érdeklődésünket, vagy éppen hozzátartozóinkat, ismerőseinket érinti, így hirtelen számunkra is elviselhetetlenné válik.

Az agresszió egy velünk született ösztön, mely a túléléshez nélkülözhetetlen, azonban a mai társadalomban a helyes mederbe terelése, és a szélsőséges agresszív érzelmek kezelése a közösség érdekében elkerülhetetlenné vált.

Az agresszió térnyeréséért – különösen a gyermekek és fiatalok esetében – közös felelősséget kell vállalnia a családnak, iskolának, a társadalomnak, és a megoldás is csak az összefogásban lelhető fel.

A **Budapesti Rendőr-főkapitányság Bűnmegelőzési Osztálya** – számos kezdeményezése mellett – igyekszik felvállalni a közvetítő szerepet annak érdekében, hogy ez a „többszereplős”, ám közös törekvés eredményes lehessen, sikerüljön megtalálni az agresszió megelőzésének, kezelésének leghatékonyabb formáit, ezzel is segítve elsősorban a gyerekekkel, fiatalokkal foglalkozók, közöttük is elsősorban a pedagógusok munkáját.

Így jött létre **2011. október 13-án, az Iskolai erőszak okainak feltárása** elnevezésű régiós konferencia, a Hanns Seidel Alapítvány támogatásával, mely mintegy 50 országban képviselteti magát, és sok más célkitűzése mellett egyik fontos célja a népek egymás közötti megértésének elősegítése, a béke megőrzése.

Bácskai Tünde r. százados a Konferencia bevezetőjében elmondta, hogy a tanácskozás célja az egymás törekvéseinek, programjainak bemutatása, alternatívák keresése mellett, a vélemények megismerése, ütköztetése, és akár egy közös álláspont kialakítása a témában. Felhívta a figyelmet a kérdések, az interaktivitás, a szakmai kapcsolatok építésének, ápolásának fontosságára és lehetőségére, az eredményesség érdekében akár a hagyományos „konferencia-keretek” mellőzése árán is.

Elméleti és gyakorlati szakembereket kértünk fel, hogy e találkozó keretén belül osszák meg a résztvevőkkel a tapasztalataikat, elképzeléseiket és az e témában fellelt lehetőségeket.

Az előadók között köszönthettük először az **Orlai Produkciós Iroda** vezetőjét **Orlai Tibort**, aki bemutatta a közönségnek „Az iskolai agresszió megelőzése és kezelése” című programjukat. E programot a Mérei Ferenc Pedagógiai és Pályaválasztási Tanácsadó Intézettel együtt dolgozták ki, és 2008 óta működtetik ezt a projektet. Ez egy újszerű

**Elektronikus Lakossági Bűnmegelőzési
Információs Rendszer
ELBIR
LAKOSSÁGI HÍRLEVÉL**
2012. január
BUDAPEST

bűnmegelőzési modell, melynek keretein belül a „Kisded játékok” című, kortársi erőszakkal, agresszióval foglalkozó darabot mutatják be a **Koma Társulat** tagjai.

Az előadásból a konferencia résztvevői is kaptak ízelítőt. Maga az előadás egy tornatermi adaptáció, melyet ezidáig több mint 40 iskolában mutattak be. A lényege, hogy a performansz után az előadást megtekintő diákcsoportoknak lehetőségük nyílik magukkal a színészekkel, és szakavatott pszichológussal az érzéseikről, gondolataikról beszélgetni. Gyakorlati tapasztalatait a projektben résztvevő **Fótiné Németh Margit** osztotta meg a hallgatósággal.

Ezt követően **dr. Hegedűs Judit**, az **ELTE** egyetemi adjunktusa osztott meg az iskolai agresszióval kapcsolatos elméleteket, az ehhez kapcsolódó gondolatait, az áldozattá és az agresszorral válás dinamikáját, a bűnbakkepzés menetét. Tulajdonképpen egy összefogó képet kaphattunk arról, hogy a még olykor jámbor, megfelelő önkontrollal rendelkező gyerek, kortársai hatására, vagy egy számára ismeretlen szituációban, helyzetben hogyan válhat agresszorral, tetteit nem mérlegelő erőszakos cselekedetet elkövető gyerekké.

Az előadók között helyet kapott a **Pest Megyei Kormányhivatal Igazságügyi Szolgálat**a képviselőjében **Dr. Tóth Judit** és **Bálint Ede** is, akik képet festettek arról, hogy milyen napi feladatokat végeznek a pártfogók, hogyan próbálják egyszerre a közösség érdekeit szem előtt tartva a „megtévedt”, az esetek nagy százalékában hátrányos szociális körülmények között élő gyerekek visszailleszkedését segíteni. Általánosan elmondható az a kiemelt felvetés, hogy a fiatalok elkövetők közege egyszülős, problematikus család, sokuknak már van előzményanyaga a Gyermekjóléti Szolgálatoknál.

A gyermekotthonokban tapasztalható agresszióról **Gaszler István** gyermek és ifjúságvédelmi szaktanár beszélt, aki szülői felügyeleti jogot gyámként, és mint gyermekotthon vezetőjeként gyakorolt, a beszámolójával felhívta a figyelmet arra, hogy nemcsak a családok, pedagógusok

Elektronikus Lakossági Bűnmegelőzési Információs Rendszer ELBIR LAKOSSÁGI HÍRLEVÉL

2012. január
BUDAPEST

felelősség vállalása, hanem tapasztalata szerint az intézetek, és maga a gyermekvédelmi rendszer is sokszor alkalmatlan egyes gyermekek megfelelő ellátására, megfelelő szintű kezelésére.

A szót **Kovács Nikoletta** tréner vette át, aki bemutatta a szociális kompetenciákat fejlesztő erőszak megelőző programját, a **Kalandok és Álmodások Szabadidő-pedagógiai és Animációs Szakmai Műhelynek**.

Majd a **Kompánia Alapítvány** programját mutatta be **Taskó Anikó** képzési referens és **Sosztarich Gergely** irodavezető, melynek címe az „**Agressziókezelés és toleranciafejlesztés az iskolákban**”.

E két, gyakorlati tapasztalatokat, bemutató programot követően ismét egy egészségfejlesztő programismertetés következett, mely programot megelőzően és lezáróan is kompetenciamérésre került sor. Ezt a programot az **Országos Gyermekegészségügyi Intézet** fejlesztette ki „**KamaszOK vagyunk**” címmel, és erről **Zsíros Emese** pszichológus beszélt.

Majd a **Budapest Főváros Kormányhivatala Igazságügyi Szolgálatától Dr. Pálvölgyi Ákos szolgálatvezető, Bíróné Lakatos Piroska** osztályvezető mediátor, és **Molnár Hedvig** osztályvezető-helyettes vázolta fel a fiatalok által elkövetett különféle jellegű és súlyú cselekményekre adott társadalmi reakciókat, valamint az agressziókezelés egyik módjába, a Goldstein-módszerbe engedett a résztvevőknek bepillantást. A fiataalkori büntetőjogi mediációs eljárás esetismertetésén keresztül került bemutatásra, mely a helyreállító igazságszolgáltatás eleme, és legfőbb célja az áldozat szükségleteinek kielégítése, miközben az elkövetőt arra ösztönzi, hogy felelősséget vállaljon az általa okozott kár, sérelem helyreállításában.

A teljes szakmai nap összegzését ismét **Oláh László r. őrnagy** a **BRFK BMO** osztályvezetője „vállalta”, aki néhány szóban emelte ki az előadók legfontosabb üzeneteit. Összegzésében megállapította, hogy ilyen jellegű szakmai találkozókra szükség van, hisz azt, hogy a sikeres bűnmegelőzési munkának záloga lehet egy ilyen konferencia, mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy az eredetileg tervezett 50 fő helyett 112 fő regisztrált és jött el. Majd a nap teljes zárásaként bemutatta a **BRFK BMO** saját ötlete alapján megalkotott és már több hónapja sikeresen futó a „**Ne Tedd ! Ne Túrd !**” biztonságra nevelő komplex bűnmegelőzési programot, amelyet a Belügyminisztérium által kiírt pályázaton elnyert támogatással sikerült megvalósítani több fővárosi középiskolában.

Elektronikus Lakossági Bűnmegelőzési Információs Rendszer ELBIR LAKOSSÁGI HÍRLEVÉL

2012. január
BUDAPEST

A 2011. december 5-6. –ai nemzetközi szakmai tanácskozásról

2011. december 5-6-án harmadik alkalommal rendezett a Budapesti Rendőr-főkapitányság Bűnmegelőzési Osztálya szakmai tanácskozást a fiatalok – ezen belül is az iskolai – agresszió témakörében. Ezúttal, a nemzetközivé szélesedett konferenciára német, osztrák, szlovák, valamint holland kollégák is érkeztek, hogy beszámoljanak a náluk preferált megoldási lehetőségekről a fiatalok körében tapasztalt agresszió visszaszorítása tekintetében.

A konferencia másik meghatározó vonulata volt a média szerepének meghatározása a jelenség kialakulásának szempontjából, vagyis válaszokat keresni arra a kérdésre, vajon befolyásolja-e a médiumok által közvetített tartalom a gyerekek viselkedését, és ha igen, milyen mértékben. És ami ennél is fontosabb, ki lehet-e szűrni az ilyen jellegű ártalmakat a fiatalok életéből.

A mintegy kétszáz pedagógus, illetve gyermekvédelemmel foglalkozó szakember részvételével zajló, ismételten a Hans Seidel Alapítvány támogatásával létrejött konferenciát ezúttal is **Dr. Tóth Tamás r. dandártábornok**, Budapest rendőrfőkapitánya nyitotta meg. Beszédében hangsúlyozta, hogy az általa vezetett szervezet komoly hangsúlyt fektet a megelőzési tevékenységre, melynek érdekében rövid és hosszú távú elgondolásokat valósít meg, hiszen a mai fiatalok gondolkodásmódja, attitűdje, a jövő biztonságának záloga is egyben. A gyerekek fizikális értelemben vett megóvása mellett szükséges olyan mentális önvédelmi technikákat megtanítani velük, melyek alkalmassá teszik őket saját biztonságuk megvédésére. Ez pedig értendő mind az áldozattá, mind az elkövetővé válás tekintetében. A megelőzési tevékenységnek e területen is permanensé kell válnia, ezért örömmel támogatta, hogy a korábbi megbeszélések nemzetközi szintre emelkedjenek.

A program első előadása, valójában egy színdarab része volt, melyet Drazen Sivak rendezésében, a **MU Színház** művészei, - Szabó Márta és Tóth Simon Ferenc - mutattak be az agresszió legkülönbözőbb megnyilvánulási formáit felvonultatva. A színház munkatársa, Róbert Júlia drámapedagógus bevezetőjében elmondta, hogy a darab iskolai körülmények között történő bemutatásra alkalmas, ahol osztályközösségek számára kínál alkalmat arra, hogy közösen megtekintve az előadást a gyerekek együtt vitassák meg a látottakat. A beszélgetések során a fiatalok vitatkoznak, érvelnek, és rendszerint éppen maguk fogalmazzák meg azt, hogy az erőszaknak nincs létjogosultsága sem fiatalok, sem a felnőttek életében. A színház repertoárjában egyéb témájú előadások is szerepelnek, mint például a drogfogyasztás, mely drámai erővel mutatja be a szerhasználattal együtt járó következményeket. Előzetes egyeztetést követően, intézményeknek lehetősége van iskolájukban is bemutatni az általuk választott előadást (www.mu.hu)

Dr. Auer János a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság munkatársa, a Médiatanács tagja média működését szabályozó magyar jogszabályi környezetet igyekezett feltérképezni a konferencia vendégei számára. Nem hagyható figyelmen kívül az a tény - mondta -, hogy a média által közvetített tartalom hatással van az emberi viselkedésre, véleményalkotásra,

Elektronikus Lakossági Bűnmegelőzési Információs Rendszer ELBIR LAKOSSÁGI HÍRLEVÉL

2012. január
BUDAPEST

valamint keresletgeneráló tényezőként is számba kell venni. Az esetlegesen káros tartalmakra alkalmanként utólag derül fény, míg vannak esetek, amikor az eleve tiltott tartalom kézenfekvő. A káros tartalmak megjelenésének kiküszöbölése érdekében a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Médiatanácsa 2011. során ajánlásokat fogalmazott meg. Ezen ajánlások kiterjednek a termékmegjelenítésekre, a médiatartalmak korhatár-besorolásánál irányadó szempontokra, az egyes műsorszámok közzététele előtt és közben alkalmazható jelzésekre, a minősítés közlésének módjára vonatkozó jogalkalmazási gyakorlat elvi szempontjaira, valamint a kiskorúak védelmében a lineáris és lekérhető média szolgáltatások esetén alkalmazandó hatékony műszaki megoldásokra. Dr. Auer János úgy vélte, a megelőzési célú tartalmak megjelenítése a kereskedelmi médiában továbbra is nehézkes, e területen elsősorban a közszolgálati médiumok mutatnak érdeklődést.

A konferencia Hollandiából érkezett vendége, az amszterdami rendőrség bűnmegelőzéssel foglalkozó munkatársa **Willem A. Taalen** volt, aki elmondta, hogy a tizenhétmillió lakosú Hollandia oktatásra fordított költségvetése arányaiban hasonló a magyarországi viszonyokhoz, azonban számos körülmény nehezíti az oktatást és a megelőzési tevékenységet egyaránt. Ezek között említette a jelentős méretű migrációt, – pl a 800.000-es Amszterdamban

jegyzetben 175 nemzet képviselője él – a gazdasági és társadalmi egyenlőtlenséget, valamint a pénzügyi válság okozta nehézségeket. Mindezek szerepet játszanak a fiatalkori agresszió megjelenésében, amit az a nemrégiben végzett felmérés is igazol, mely szerint a tanárok mintegy harmada nyilatkozott úgy, hogy volt már szóbeli erőszak áldozata. További jelentős problémaként jelenik meg, hogy a tanköteles tanulók, mintegy huszonöt százaléka nem jár rendszeresen iskolába. A szülők elérése – éppen a sok náció együttélése kapcsán is – igen nehéz, nem partnerek a megoldás keresésében. Bár nem tartja optimális megoldásnak, ha a rendőr is állandó része egy iskolának, most mégis Willem A. Taalen szerint Hollandiában nagyon komoly változások váltak szükségessé stratégiai, kulturális és vezetői szinten egyaránt.

Dr. Virág György az Országos Kriminológiai Intézet vezetője a média hatásainak elméletébe engedte kicsit belelátni a konferencia résztvevőit, mely során a *valóság – médiavalóság - fogyasztói valóság*, különbségeire is rámutatott. Külön kiemelésre kerültek a bűnügyi tudósítások sajátosságai, valamint kiderült, vajon miért kapnak ezek a műsorok ún. felülreprezentált szerepet a médiumokban. **Dr. Virág György** alátámasztotta azokat az elméleteket, melyek szerint a durva jelenetek sokasága, – elsősorban a fiatalokat – mintakövetésre, utánzásra készítheti, csökkenti a hasonló eseményekkel szembeni érzékenységet, illetve irracionális félelmet gerjeszthet. Ez azonban nem jelenti azt, hogy igazolva volna az agresszív viselkedés és a látott, hallott durvaságok közötti direkt összefüggés. Mindez nem elégséges feltétele az agresszív magatartási formáknak, ebben

Elektronikus Lakossági Bűnmegelőzési Információs Rendszer ELBIR LAKOSSÁGI HÍRLEVÉL

2012. január
BUDAPEST

számos más interperszonális, környezeti, társadalmi és egyéb hatás ötvöződik, melyek szétválasztása szinte lehetetlen.

Vujity Tvrtko író, televíziós személyiség kicsit más megvilágításba helyezte a nézőt, olvasót, mint azt már megszokhattuk. Előadásában rámutatott, hogy miként lehet áldozat a naiv, hiszékeny, ember, aki kész tényként fogadja el, amit lát, hall, vagy olvas, figyelmen kívül hagyva a dolgok hátterét, csupán kiragadott részinformációk alapján alkot véleményt, illetve dönt bizonyos kérdésekben. Mindezt azzal a „nigériai csalás”-ként elhíresült bűncselekménysorozattal szemléltette, melynek tanulságait nemrégiben dolgozta fel egy riportsorozatban.

Az Internet használó gyerekekre leselkedő veszélyek jelentősége kiemelkedő, annál is inkább, mivel a szülők lehetőségei a megtekintett tartalmak ellenőrzésére korlátozottak. A véletlenszerűen gyerekek elé táruló durva tartalmak ellen pedig még inkább nehéz védekezni. Ezt **Vujity Tvrtko**, teljesen ártalmatlannak tűnő szavak, keresőprogramba írásával szemléltette, mely során mindenki számára meglepő találatok bukkantak fel. Megpróbálta meggyőzni a hallgatóságot arról is, hogy az indokolatlan pesszimizmus mennyire ártalmas és közösségromboló lehet egy társadalomban, mely miatt az élet legértékesebb dolgai, például az emberi kapcsolatok sérülhetnek.

Óriási érdeklődés előzte meg **Réz András**, író, filmesztéta előadását, aki azt mondta, a konferencián inkább egy amolyan, „mozgóképekkel babráló alak” minőségében vesz részt. Réz András nem tett ígéretet arra, hogy a számára feltett kérdésre – vagyis honnan ered a fiatalkori agresszió – konkrét választ fog adni, inkább azt javasolta, mindenki foglalkozzon meg a témával kapcsolatban további kérdéseket, melyek közelebb vihetnek a megoldáshoz. Szerinte a média nem okolható a gyerekek közötti interakciók eldurvulásához. Véleménye szerint az önként vállalt elmagányosodás vezetett ahhoz a fajta szorongáshoz, mely félelmet generálva, agresszióban nyilvánul meg. Saját világot teremtve, – saját kis birodalom, földi javak és azok őrzése során – bezárkóztunk. Félünk, mert féljük annak szigorúan felépített

határait, nem kommunikálunk idegenekkel, ismerősökkel, szomszédokkal, sőt, már a családdal is keveset. A gyerekeket nem beszélgetésre kell megtanítani, hanem beszélgetni kell velük, hogy ez által részesei lehessenek az életünknek, ne érezzék magukat egyedül, ne kezdjenek félni, és ez a félelem ne törhessen utat magának agresszió formájában. Mindez azért lehet nehéz, mert a felnőtteknek is gondot okoz megszólítani valakit, arról nem is beszélve, milyen hátsó szándékot sejtethet alkalmanként, akit egy idegen „csak úgy” megszólít. Réz András azt vallja, hidakat kell építeni az emberek között keletkezett szakadékok közé, és ahogyan a sokak által kedvelt emberközeli stílusában fogalmazott, dumálni, dumálni, dumálni...

Elektronikus Lakossági Bűnmegelőzési Információs Rendszer ELBIR LAKOSSÁGI HÍRLEVÉL

2012. január
BUDAPEST

Az első nap zárásaként kerekasztal-beszélgetés keretében nyílt lehetőség az előadók, valamint a résztvevők párbeszédére, ahol mindenki kérdezhetett, véleményt formálhatott a témával kapcsolatban. Érdekes volt a szakembereknek a meghívott középiskolások véleményét „első kézből” megismerni arról, vajon ők milyen tapasztalatokkal, érzésekkel rendelkeznek az agresszióval kapcsolatban, hogyan viszonyulnak a rendőrség megelőzési előadásaihoz, esetleg milyen formában tartanák azokat ideálisnak.

A konferencia második napjának programja egy érdekes „páros prezentációval” kezdődött. **Dr. Molnár Katalin**, a Rendőrtiszt Főiskola tanára és **Sövényházy Edit** rendőr őrnagy a Belügyminisztérium bűnmegelőzési referense – ahogyan magukat nevezték, a rendőrök tanára, és a tanárok rendőre – a vizuális világ lehetőségeinek az oktatásban történő felhasználására hívta fel a figyelmet. Szinte egy kész órát tekinthettek meg a résztvevők az „Ütközések” című film jelenetei kapcsán, a tolerancia, mások elfogadása, a problémák megfelelő kommunikálása tekintetében. A filmkultúra e célra használható darabjain túl, készülnek kifejezetten oktatási, nevelési célokat szolgáló filmek is. Ezek közül mutatták be a KOMP Médiatár lehetőségeit, mely az írásos formában készült segédanyaggal együtt a pedagógusok számára is hozzáférhető. Felhívták a figyelmet az asszertív viselkedés elsajátíttatásának fontosságára, hiszen a konfliktusok megoldásával kiküszöbölhetővé válna azok agresszióban történő kiteljesedése.

Harald Geyer felügyelő, és **Engelbert Horwath** felügyelő a Bécsi Rendőr-főkapitányság Célibányos erőszak- és kockázatelemzési egység munkatársai. Az egészen speciális egység feladata azon figyelmeztető jelek nyomon követése, melyek esetleg arra engednek következtetni, hogy valaki – elsősorban a diákok közül – a többiek épségét, biztonságát veszélyeztető cselekményt tervez elkövetni (pl. fenyegetés, ámokfutás, bombariadó). Évente körülbelül harminc ilyen típusú „amok threats” eset történik illetékességi területükön. Komoly feladatot jelent számukra, az elkövető – vagy csak a merényletet tervező – fiatal

Elektronikus Lakossági Bűnmegelőzési Információs Rendszer ELBIR LAKOSSÁGI HÍRLEVÉL

2012. január
BUDAPEST

utógondozása, hiszen ő is áldozat, nem csak tőle kell megvédeni a közösséget, hanem maga is védelemre szorul. Nem mindig könnyű visszavezetni a kortárs közösségbe ezeket a fiatalokat, akik többnyire maguk is áldozatok. Mindehhez intenzív rendőr-pedagógus együttműködés szükséges. A felügyelők azt vallják, legalább három hónap kell, hogy eredményesen dolgozhassanak egy-egy csoporttal. A bizalmi légkör megteremtése érdekében pedig ezeken a foglalkozásokon a pedagógus nem lehet jelen. A rendőrnek viszont nem szabad elfelejtenie, hogy a törvényeket képviseli, tekintélyének megőrzését mindig szem előtt kell tartania.

Dr. Zuzana Hrabovska r. százados a Pozsonyi Rendőr-főkapitányság Bűnmegelőzési és Kommunikációs Osztályának, valamint **Peter Durcek r. főhadnagy** a Pozsonyi Rendőr-főkapitányság Közrendvédelmi Osztályának munkatársa a szlovákiai gyakorlatról beszélt, ahol mint mondták, a bűnmegelőzés a nemzetbiztonsági politika része. Nagyban nehezíti munkájukat, hogy az iskolák felől érkező jelzések késnek, melyet javarészt az okoz, hogy a gyermekvédelmi felelősök kijelölt személyek, nem önként vállalt feladatot látnak el. Peter Durcek számos programot vázolt fel melyek között van, amely az első osztályosoknak szól – játékos formában – és vannak projektek a további korosztályok számára is, (6-10 évesek , 11-17 évesek) az életkori sajátosságok figyelembe vételével. Nagy sikerrel alkalmazzák azt a több nyelven – köztük magyarul is – elkészült kisfilm összeállítást, mely kedves állatfigurák (bárányok) tanulságos történeteinek keresztül hívják a gyerekek figyelmét az Internet veszélyeire. Mindez a világhálón is hozzáférhető. (www.sheep.live.eu) Népszerű kezdeményezésük a bevásárlóközpontokban elhelyezett info-stand, ahová bárki fordulhat, ha tanácsra van szüksége, az odalátogató gyerekekkel pedig megelőzésben jártas rendőrök foglalkoznak.

Arno Helfrich Németországból érkezett, ő München bűnmegelőzési osztályvezetője. Elmondta, hogy a statisztikák szerint az évente elkövetett bűncselekmények mintegy 10 %-át 14-18 év közöttiek, míg 2,2 %-át gyerekek követik el. Az erőszakos bűncselekmények tekintetében ennél is magasabb a fiatalok aránya. Az általuk elkövetett bűncselekmények mintegy felében szerepet játszik az alkoholfogyasztás. Tanárok ellen évente 20-25 támadásról érkezik bejelentés.

A fiatalkori erőszak visszaszorítása érdekében a pedagógusok számára szervezett háromnapos kurzusokon, ún. multiplikátorokat képeznek, mely során különböző gyakorlatok segítségével teszik őket alkalmassá az agresszió kezelésére, és az ez irányú készségek gyerekek számára történő átadására. Arno Helfrich véleménye szerint a siker zálogai a folyamatosság, és az összefogás.

Szendreiné Erős Hajnalka, a VIII. kerületi Gyámhivatal vezetője a szülők eléréséről, a velük való kapcsolattartás tapasztalatairól beszélt. A VIII. kerület társadalmi tagozódása igen jelentős. A szegényebb családok esetében – ahol nem ritka a megélhetési bűnözés – gyakorta

Elektronikus Lakossági Bűnmegelőzési Információs Rendszer ELBIR LAKOSSÁGI HÍRLEVÉL

2012. január
BUDAPEST

jelennek meg a gyerekek körében azok a problémák, amikor fontolóra kell venni egészséges fejlődésük biztosítása érdekében a családból való kiemelés lehetőségét. A gyámhivatal vezetője szerint egy kevésbé jól működő család is jobb lehet a gyerek számára, mint a családi kötelékek elszakítása. Ennek érdekében azonban folyamatosan figyelemmel kísérni az érintett családokat. Amennyiben viszont felmerül egy gyermek bántalmazásának, éheztetésének vagy elhanyagolásának gyanúja, a családból való kiemelése nem lehet kérdéses. Az ilyen szélsőséges esetek elkerülése érdekében a hivatal munkatársai már a bölcsődékben, a „Biztos kezdet” elnevezésű program keretében, a gyerekeken keresztül felveszik a kapcsolatot a családdal, és segítenek megoldani a családban felmerülő gondokat a gyerekek iskolába való integrálása érdekében.

Gyurkó Szilvia az Országos Kriminológiai Intézet Büntetőjog-tudományi Osztály kutatója szerint az iskolai erőszak sajátosságainak megismerését az utánkövetési vizsgálatok hiánya nehezíti. Amíg a fogalom nem kerül definiálásra, addig nehezen jelölhető ki a terület felelőse, a feladatok delegálása pedig szintén akadályozott. Az áldozati és elkövető szerepek gyakorta összefonódnak. Gyurkó Szilvia szakmaközi együttműködés fejlesztését, valamint integrált szemlélet meghonosítását szorgalmazta, valamint a folyamatosság jelentőségére hívta fel a figyelmet.

Oláh László r. őrnagy, a BRFK Bűnmegelőzési Osztályának vezetője összefoglalta záróbeszédében a konferencián elhangzott gondolatokat, és felajánlotta, hogy a BRFK bűnmegelőzési egysége a lehetőségeihez mérten minden olyan iskolával, vagy gyerekekkel, fiatalokkal foglalkozó intézménnyel, akik megkeresik, a továbbiakban is együttműködni kíván.

Ennél jobb zárszót azt hiszem, magam sem mondhatnék, mert hiszem, hogy a bűnmegelőzés igazán hatékony csakis társadalmi összefogással lehet, s érheti el a kívánt hatást. Keressék hát bátran a BRFK Bűnmegelőzési Osztályon dolgozó munkatársaimat, és bízom benne, hogy közösen sikerül javítanunk a jelenlegi helyzeten, s 2012-ben végre nyugalmasabb év köszönt majd iskoláskorú gyermekeinkre.

**Elektronikus Lakossági Bűnmegelőzési
Információs Rendszer
ELBIR
LAKOSSÁGI HÍRLEVÉL**

2012. január
BUDAPEST

A Budapesti Rendőr-főkapitányság telefonszámai:

BRFK Központi szám: 061- 443-5000

BRFK BŰNMEGELŐZÉSI OSZTÁLY: 06 (1) 263-7267 bunmeg.brfk@budapest.police.hu

Rendőrség: 107 Központi segélyhívó: 112

BRFK SMS-vonal hallássérülteknek: 06 (20) 9000-107

Telefontanú (bűncselekmények): 06 (80) 555-111

ORFK központi zöld szám: 06 (80) 201-303

BRFK Vagyonvédelmi Osztály: 06 (80) 201-343

Kerületi kapitányságok, rendőrőrsök:

I.	kerületi Rendőrkapitányság	Tel.: 061-457-5600
II.	kerületi Rendőrkapitányság	Tel.: 061-346-1800
III.	kerületi Rendőrkapitányság <i>Rendőrség Békásmegyer</i>	Tel.: 061-430-4700 Tel.: 061-243-2511
IV.	kerületi Rendőrkapitányság <i>Rendőrség Káposztásmegyer</i>	Tel.: 061-231-3410 Tel.: 061-231-3446
V.	kerületi Rendőrkapitányság	Tel.: 061-373-1000
VI.	kerületi Rendőrkapitányság	Tel.: 061-461-8145
VII.	kerületi Rendőrkapitányság	Tel.: 061-461-8100
VIII.	kerületi Rendőrkapitányság <i>Rendőrség Keleti pályaudvar</i>	Tel.: 061-477-3700 Tel.: 061-477-3726
IX.	kerületi Rendőrkapitányság	Tel.: 061-455-4800
X.	kerületi Rendőrkapitányság	Tel.: 061-263-7200
XI.	kerületi Rendőrkapitányság <i>Rendőrség Őrmező</i>	Tel.: 061-381-4300 Tel.: 061-381-4331
XII.	kerületi Rendőrkapitányság	Tel.: 061-457-5650
XIII.	kerületi Rendőrkapitányság <i>Rendőrség Újlipótváros</i>	Tel.: 061-236-2800 Tel.: 061-236-2824
XIV.	kerületi Rendőrkapitányság <i>Rendőrség Alsórákos</i>	Tel.: 061-461-8150 Tel.: 061-461-8186
XV.	kerületi Rendőrkapitányság	Tel.: 061-231-3450
XVI.	kerületi Rendőrkapitányság	Tel.: 061-407-8455
XVII.	kerületi Rendőrkapitányság	Tel.: 061-253-2300
XVIII.	kerületi Rendőrkapitányság	Tel.: 061-292-9200
XIX.	kerületi Rendőrkapitányság	Tel.: 061-292-9250
XX-XXIII.	kerületi Rendőrkapitányság <i>Rendőrség Soroksár</i>	Tel.: 061-421-1800 Tel.: 061-421-1842
XXI.	kerületi Rendőrkapitányság	Tel.: 061-427-4600
XXII.	kerületi Rendőrkapitányság Dunai Vízügyi Rendészeti Rendőrkapitányság	Tel.: 061-229-2652 Tel.: 061-236-2860